

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

20 лютого 2019 року

м. Тернопіль

№ 69/2 - р/к

Про порушення законодавства про захист економічної конкуренції

Білівська сільська рада (далі – Сільська рада) прийнявши рішення двадцять дев'ятої сесії сьомого скликання № 480 від 22.06.2017, встановила різні ставки Податку для фізичних та юридичних осіб при оподаткуванні однакових об'єктів нежитлової нерухомості на території Білівської сільської ради, які можуть використовуватися ними у здійсненні однакових видів господарської діяльності.

Вказаним рішенням для Чортківського РайСТ та інших юридичних осіб створені дискримінаційні умови діяльності порівняно з умовами діяльності їх конкурентів фізичних осіб-підприємців, оскільки Чортківське РайСТ та інші юридичні особи сплачують Податок за вищою ставкою та, відповідно, несуть більші витрати в господарській діяльності, що обмежує їх можливість конкурувати з фізичними особами-підприємцями на ринку, зокрема роздрібною торгівлі в неспеціалізованих магазинах.

За результатами розгляду адміністративною колегією Відділення справи №894-АД такі дії Сільської ради визнано антиконкурентними діями, які стосуються створення органами місцевого самоврядування дискримінаційних умов діяльності окремим суб'єктам господарювання порівняно з конкурентами, що є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, абзацом восьмим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Адміністративна колегія Тернопільського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 894- АД про порушення Білівською сільською радою законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, абзацом восьмим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», та подання відділу досліджень і розслідувань від 25.01.2019 №69-03/15п,

ВСТАНОВИЛА:

1. Процесуальні дії

- (1) До територіального відділення надійшла заява від 11.07.2018 № 96 (вх. від 13.07.2018 № 69-01/17-АМ) Чортківського районного споживчого товариства (місцезнаходження: вул. Залізнична, 87 м. Чортків, Тернопільської області, 48500) (надалі - Чортківське РайСТ), щодо неправомірності дій Сільської ради по встановленню ставок місцевих податків та зборів.
- (2) За результатами розгляду цієї заяви адміністративною колегією територіального відділення листом від 25 липня 2018 року №69-02/442 відповідно до статті 46 Закону

- України «Про захист економічної конкуренції» Сільській раді надано рекомендації від 25.07.2018 № 69/40-рк/к (надалі – Рекомендації) вжити заходів щодо припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, шляхом встановлення однакових умов оподаткування нерухомого майна, відмінного від земельної ділянки для суб'єктів господарювання, що діють на одному товарному ринку.
- (3) Про результати розгляду Рекомендацій Сільська рада мала повідомити Відділення до 20 вересня 2018 року з наданням документів, які підтверджують виконання цих рекомендацій.
 - (4) Листом від 28.09.2018 вх. № 69-01/424 Сільська рада повідомила Відділення про прийняття на сесії рішення від 29.08.2018 № 779 «Про розгляд листа Тернопільського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України» (надалі - Рішення), яким рекомендації адміністративної колегії не виконано, а саме: *«ставку податку на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки для об'єктів нежитлової нерухомості, яка перебуває у власності юридичних осіб, залишити незмінною»* (пункт 2 Рішення).
 - (5) У зв'язку із невиконанням Сільською радою Рекомендацій, адміністративною колегією Відділення 27.12.2018 прийнято розпорядження №69/11 – рп/к «Про початок розгляду справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції» щодо неправомірних дій Сільської ради.
 - (6) На виконання пункту 26 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року за №5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року за №169-р) (зі змінами) Відділенням листом від 25.01.2019 №69-02/106 Сільській раді направлено копію подання від 25.01.2019 №69-03/15п «Про попередні висновки у справі №894-АД».

2. Відповідач

- (7) **Білівська сільська рада** (місцезнаходження: 48514, с. Біла, Чортківського р-ну, Тернопільської обл, ідентифікаційний код 04393663) є органом місцевого самоврядування.
- (8) Дата державної реєстрації – 21.05.1997 року, дата запису – 22.04.2008, номер запису – 1 634 120 0000 000721.

3. Обставини справи

- (9) Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (надалі - Закон) сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншим законодавством.
- (10) В територіальних межах с. Біла повноваження органів місцевого самоврядування здійснюються Сільською радою.
- (11) Частиною першою статті 26 Закону визначено, що виключно на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради вирішуються такі питання, як встановлення місцевих податків і зборів відповідно до Податкового кодексу України та прийняття рішень щодо надання відповідно до чинного законодавства пільг по місцевих податках і зборах, а також земельному податку.
- (12) Згідно із частиною першою статті 73 Закону акти ради, сільського, селищного, міського голови, голови районної в місті ради, виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, прийняті в межах наданих їм повноважень, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території

- органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.
- (13) Рішенням двадцять дев'ятої сесії сьомого скликання від 22.06.2017 № 480 «Про встановлення ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на території Білівської сільської ради на 2018 рік» (надалі – Рішення № 480) встановлено місцеві податки на 2018 рік.
- (14) Слід зазначити, що Сільська рада не направляла на погодження до Відділення проект Рішення №480, як це передбачено Положенням про порядок погодження з органами Антимонопольного комітету України рішень органів влади, органів адміністративно-господарського управління та контролю, органів місцевого самоврядування щодо демонополізації економіки, розвитку конкуренції та антимонопольного регулювання, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 1 квітня 1994 р.№ 4-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20 квітня 1994 року за № 78/287 (зі змінами).
- (15) Сільською радою встановлено ставки зазначеного податку на 2018 рік (% розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року за 1 квадратний метр бази оподаткування), зокрема:
- для об'єктів нежитлової нерухомості, яка перебуває у власності фізичних осіб – 0,1%.
 - для об'єктів нежитлової нерухомості, яка перебуває у власності юридичних осіб – 1%.
- (16) Отже, суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність на одному товарному ринку повинні сплачувати різні відсоткові ставки податку на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки
- (17) Підпунктом 265.1.1. статті 265 Податкового кодексу України до складу податку на майно віднесено податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (надалі – Податок).
- (18) Підпунктом 266.5.1. статті 266 Податкового кодексу України передбачено, що ставки Податку для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб, встановлюються за рішенням сільської, селищної, міської ради або ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, залежно від місця розташування (зональності) та типів таких об'єктів нерухомості у розмірі, що не перевищує 1,5 відсотка розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 квадратний метр бази оподаткування.
- (19) Відповідно до підпункту 266.1.1. статті 266 Податкового кодексу України платниками Податку є фізичні та юридичні особи, в тому числі нерезиденти, які є власниками об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості.
- (20) Відповідно до підпункту [14.1.129](#)¹ статті 14 Податкового кодексу України об'єктами нежитлової нерухомості є будівлі, приміщення, що не віднесені відповідно до законодавства до житлового фонду. У нежитловій нерухомості виділяють, зокрема, будівлі торговельні – торгові центри, універмаги, магазини, криті ринки, павільйони та зали для ярмарків, станції технічного обслуговування автомобілів, їдальні, кафе, закусочні, бази та склади підприємств торгівлі й громадського харчування, будівлі підприємств побутового обслуговування; господарські (присадибні) будівлі - допоміжні (нежитлові) приміщення, до яких належать сараї, хліви, гаражі, літні кухні, майстерні, вбиральні, погреби, навіси, котельні, бойлерні, трансформаторні підстанції, тощо).
- (21) Фізичні особи можуть бути власниками будь-якого майна, в тому числі і нерухомого майна санітарно-побутового призначення (за винятком окремих видів майна, яке не може їм належати) та мають право використовувати своє майно для здійснення підприємницької діяльності.

- (22) За інформацією, наданою Чортківським РайСТ, його конкурентами на території Білівської сільської ради є ФОП Хмелик М.А., ФОП Провальний А.Й.
- (23) Згідно даних Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань одним із видів господарської діяльності Чортківського РайСТ, ФОП Хмелик М.А. та ФОП Провального А.Й. є роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах та надання в оренду власного чи орендованого нерухомого майна.
- (24) Проте, відповідно до Рішення № 480, Чортківське РайСТ сплачує за 1 квадратний метр об'єкта нежитлової нерухомості, що перебуває у його власності Податок в розмірі 1 відсотку розміру мінімальної заробітної плати, а ФОП Хмелик М.А. та ФОП Провальний А.Й. - 0,1 відсотка.
- (25) Таким чином, внаслідок дій Білівської сільської ради, стосовно прийняття Рішення № 480, яким встановлені різні ставки Податку для фізичних та юридичних осіб при оподаткуванні об'єктів нежитлової нерухомості на території с. Біла, які можуть використовуватися ними у здійсненні однакових видів господарської діяльності, для Чортківського РайСТ створені дискримінаційні умови діяльності порівняно з умовами діяльності його конкурентів ФОП Хмелик М.А. та ФОП Провального А.Й., оскільки Чортківське РайСТ сплачує Податок за вищою ставкою та, відповідно, несе більші витрати в господарській діяльності, що обмежує його можливості конкурувати з ФОП Хмелик М.А. та ФОП Провальним А.Й. на ринках роздрібною торгівлі в неспеціалізованих магазинах та надання в оренду власного чи орендованого нерухомого майна.

4. Правова кваліфікація дій Відповідача

- (26) У відповідності до статті 42 Конституції України держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності. Не допускаються зловживання монопольним становищем на ринку, неправомірне обмеження конкуренції та недобросовісна конкуренція. Забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності покладено на Антимонопольний комітет України.
- (27) Відповідно до частини другої статті 25 Господарського кодексу України органам державної влади і органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання забороняється приймати акти, або вчиняти дії, що визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції.
- (28) Застосування різних ставок Податку для суб'єктів господарювання при здійсненні однакових видів господарської діяльності, безпосередньо не впливає на структуру товарного ринку та самостійність прийняття суб'єктами господарювання господарських рішень, проте воно змінює власні досягнення суб'єктів господарювання, як джерело здобуття ними переваг у конкуренції за допомогою зовнішніх чинників. За таких умов дія конкурентних механізмів може спотворюватись.
- (29) Суб'єктом господарювання відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності чи фізична особа, що здійснює діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів, іншу господарську діяльність, у тому числі яка здійснює контроль над іншою юридичною чи фізичною особою.
- (30) Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов, тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

- (31) Вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється.
- (32) Згідно з статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» адміністративна колегія територіального відділення Антимонопольного комітету України є органом Антимонопольного комітету України.
- (33) Відповідно до статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи Антимонопольного комітету України мають право надавати рекомендації органам влади, органам місцевого самоврядування, органам адміністративно-господарського управління та контролю, суб'єктам господарювання, об'єднанням стосовно припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, а у разі, якщо порушення припинено, щодо вжиття заходів для усунення наслідків цих порушень.
- (34) Рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані, у встановлений строк, про що було зазначено в Рекомендаціях №69/40-рк/к.
- (35) Згідно з частиною третьою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.
- (36) Станом на даний час, Рішення № 480 втратило чинність, оскільки ним встановлені ставки Податку на 2018 рік.
- (37) На 2019 рік Сільською радою встановлені нові ставки Податку (рішення сорок третьої сесії від 20.06.2018 №715), які є однакові для всіх суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність в універмагах, магазинах та інших торговельних спорудах, а саме:
- для будівель універмагів, магазинів, що перебувають у власності фізичних осіб та юридичних осіб – 1% розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року за 1 квадратний метр бази оподаткування;
 - для будівель торговельних інших, що перебувають у власності фізичних осіб та юридичних осіб – 1,5 % розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року за 1 квадратний метр бази оподаткування.
- (38) Таким чином, протягом часу дії Рішення № 480 Сільською радою на території с. Біла були встановлені різні ставки Податку для фізичних та юридичних осіб при оподаткуванні об'єктів нежитлової нерухомості.
- (39) Дії Білівської сільської ради, які полягали у прийнятті Рішення № 480, яким було встановлено різні розміри відсоткових ставок податку на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки на території Білівської сільської ради для суб'єктів господарювання, що діють на одному товарному ринку, тобто є конкурентами, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, абзацом восьмим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання створюються дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами.

5. Заперечення Відповідача та їх спростування

- (40) На подання з попередніми висновками у справі, яке було надіслано сторонам у справі, Сільська рада листом від 07.02.2019 № 77 (вх. № 69-01/102 19.02.2019) повідомила, що при прийнятті Рішення № 480 керувалася нормами Податкового кодексу України, не ви-

знає свої дії порушенням законодавства про захист економічної конкуренції та просить закрити провадження у справі № 894-АД.

- (41) Відповідно до статті 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у Відділення відсутні підстави щодо закриття розгляду даної справи. Дотримання норм податкового законодавства не спростовує факту вчинення органом місцевого самоврядування антиконкурентних дій, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання створювалися дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами, що є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.

6. Остаточні висновки адміністративної колегії Відділення у справі.

- (42) Таким чином, доказами, зібраними у справі, доводиться, а запереченнями Відповідача не спростовується висновок адміністративної колегії Відділення про те, що дії Сільської ради, які полягали у прийнятті Рішення № 480, яким було встановлено різні розміри відсоткових ставок податку на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки на території Білівської сільської ради для суб'єктів господарювання, що діють на одному товарному ринку, тобто є конкурентами, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, абзацом восьмим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання створюються дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами.
- (43) Такі дії Відповідача заборонені відповідно до частини третьої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року №32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за №291/5482 (із змінами) та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року за №5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року за №169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Тернопільського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що Білівська сільська рада (ідентифікаційний код юридичної особи 04393663, місцезнаходження: 48514, Тернопільська обл., Чортківський р-н, село Біла), своїми діями, що полягали у прийнятті рішення двадцять дев'ятої сесії сьомого скликання № 480 від 22.06.2017, яким було встановлено різні відсоткові ставки податку на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки для суб'єктів господарювання, що діють на одному товарному ринку, вчинила порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 3 статті 50, абзацом восьмим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання створюються дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.